

[Helge Adam Møller]

praktisk samarbejde mellem deltagerne, uden at der formelt stiftes en institution med permanent sekretariat osv. Rådet bør altså fungere med et minimum af bureaukrati og formaliteter.

Lad mig til slut nævne et par forhåbentlig kendte konservative holdninger vedrørende det nordiske samarbejde. Vi skal lære ikke alene at sætte lighedstegn mellem nordisk samarbejde og Nordisk Råd. Hvis rådets dagsorden skulle tynde ud, fordi vi vælger at koncentrere os om færre og vigtigere sager, og fordi noget af samarbejdet foregår uden for rådets regi, vil det også være rimeligt at tynde ud i det apparat, vi gennem årene har stillet på benene. I den situation får Nordisk Råd mindre brug for det, der af nogle kaldes »papirmøllen«.

Til gengæld burde vi måske hvert år have to samlinger, en slags nordisk rigsdag. Møderne behøvede ikke at vare mere end to dage. Her kunne vi så drøfte de vigtige sager, som er aktuelle. En sådan nordisk rigsdag, der to gange om året formulerer vigtige udtalelser for Norden og stiller forslag til konkret handling, er der fremtid i. En sådan ordning bør i vidt omfang erstatte de snesevis af ubetydelige og næsten sekteriske medlemsforslag, som i mange år har belastet Nordisk Råd, ikke alene internt, men også over for offentligheden.

I dag er der efter min mening ingen grund til at være betænkelig ved det nordiske samarbejde. Husk, at det ikke er et krisetegn, at der er opbrud, stilles spørgsmål, rejses kritik – tværtimod. Opbrud, spørgsmål, kritik og nytænkning er forudsætningen for at komme videre, og videre skal vi til gavn for et stærkt Norden i Europa.

Sønderby (V):

Også Venstre vil takke ministeren for svaret på redegørelsen og takke for bemærkningen til delegationen. Det skal også være en kommentar til hr. Anker Jørgensen, der sagde, at det var jo ikke altid, regeringerne var lige villige. Jeg synes egentlig, at den minister, vi har i dag, og som har takket delegationen, gør sit til, at vi får et Nordisk Råd, der kan virke. Vi vil om ca. 14 dage mødes i Helsingfors og fejre 40-års-jubilæet. I disse 40 år har Nordisk Råd været organet for talrige nordiske aktiviteter, været igangsat for en masse projekter, men også bundet nordiske parlamentarikere og de nordiske folk tættere sammen.

Danmarks og Norges tilslutning til NATO i 1949, hvor der blev gjort forsøg på at lave et nordisk forsvarssamarbejde, blev nok igangsat for det parlamentariske arbejde i Nordisk Råd, både på ministerplan og imellem parlamentarikerne.

Den udenrigspolitiske situation er anderledes i dag, og jeg er enig med hr. Anker Jørgensen i, at vi også på den baggrund kan tage de ting op, som har været tabu. Men jeg vil til hr. Anker Jørgensen sige, at når hr. Anker Jørgensen siger, at det er den danske regering, der er stopklodsen, ved vi, at på det nordiske udenrigsministermøde i Skagen og senere i Helsingfors har man vel egentlig været enig; heller ikke de socialdemokratiske ministre i Norge er sådan lige tilhængere af, at man laver et udenrigsministerråd, men på længere sigt er det meget sandsynligt at vi skal tale sammen på handelsministerområdet.

Samarbejdet i Nordisk Råd blev selvfølgelig gearret lidt ned eller i hvert fald ændret noget, da Danmark kom med i De Europæiske Fællesskaber. Vi fik måske især i Venstre, fordi vi på et meget tidligt tidspunkt var meget stærke tilhængere, skyld for, at vi nedprioriterede det nordiske og mere helhjertet arbejdede i EF-regi i retning af et mere integreret europæisk fællesskab. O.k., det kan vel på nogle måder være korrekt, fordi samarbejdet i EF havde et mere fast mønster på en række felter; der var mere synlige resultater.

Maastrichtdokumentet, som vi skal stemme om i Danmark den 2. juni i år, er et yderligere skridt fremad. Men jeg er meget enig med hr. Anker Jørgensen i, at når vi skal ud at diskutere før afstemningen i juni, kan det godt være, at nogle af vore vælgere har tvivlsspørgsmål, men så må vi gøre det klart for dem, at tvivlen i hvert fald ikke findes i Sverige og Finland og måske heller ikke Norge, for de søger jo medlemskab. Det er måske også diskussionen, vi har haft i Nordisk Råd, der har forstærket den udvikling, at de nordiske lande har fundet ud af, at de vil være med dér, hvor det sker. Danmark har i bogstaveligste forstand dannet bro mellem Norden og Europa, også på det politiske område.

Der var nogle ting, som vi ikke kunne tage fat på. Ønskerne om bevægelighed for varer, for tjenester, for kapital og for arbejdskraft har vi ikke helt kunnet praktisere i det nordiske